

ახალგორის
მუნიციპალიტეტის
გაზეთი

კარლავალის ინტერესულადის წასით პრემიარ-მინისტრ ისაკლი ლარიბაშვილს მრავშების

18 ნოემბერს, საქართველოს პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე, ინტერპელაციის წესით, პრემიერ-მინისტრ ირაკლი ლარიბაშვილს მოუსმინეს.

ირაკლი ლარიბაშვილმა საპარლამენტო ოპოზიციის წევრების: გიორგი ვაშაძის, პაატა მანჯგალაძის, თეონა აქუბარძის, ხათუნა სამნიძის, ტარიელ ნაკაიძის, თამარ კორძაიას, როსტომ ჩხეიძისა და ნატო ჩხეიძის საინტერპელაციო კითხვებს უპასუხა.

პრემიერ-მინისტრმა თითოეულ კითხვაზე პასუხი პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე სიტყვით გამოსვლამდე წერილობითი ფორმით წარუდგინა პარლამენტს.

ბაბრძელება მე-2 ბვერდზე

ლეილა ქარუბაშვილი
საქართველოს
კარლავალის ეროვნული
გიგლიორითებაში მაღლობის
სიგალით დააჯილდოვა

თორნიუ ელენის შვილი
სოფიონეს ნიუბრ
ინდისტრიულ
სკოლის

ამერიკული
«გადლივების დღე»
ცერემონიი

25 ნოემბერი ქალთა მიმართ ძალადობის აღმოფხვრის საერთაშორისო დღეა. ქალთა მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ 16-დღიანი კამპანია მსოფლიოში 1991 წლიდან იმართება, 25 ნოემბრიდან 10 დეკემბრის ჩათვლით.

შევაჩიროთ
ეაღთა მიმართ
ძაღლება

დასასრული მე-6 ბვერდზე

მაისა კავლიაშვილი:
„ურვალ საქახე
მეოღოდ სიკარული
ამჟანებს“

5

ხათუნა
გათენაშვილი:
„წარმატების
მისაღწევად
ნაიჯი თამამად
უდია გადაღება“

ხატია
მელიაური:
„ჩემი გეგმები
მასც
ახალგორის
უკავშირდება“

2

საქართველოს მთავრობის ახალი
კანონაროვანი ეტაპის მიზანისად
განხერდება მუნიციპალიტეტების
უკავშირდება მათ ტერიტორიაზე
არსებული მინაბის განხარგვიდან

საქართველოს მთავრობის ახალი
კანონის მიზანით, ესაკუთრივად
გაიზრდება მუნიციპალიტეტების
შემოსელობები მათ ტერიტორიაზე
არსებული მიწების განკარგვიდან

საქართველოს პრემიერ-მინისტრ ირაკლი დარიძ-აშვილის ხელმძღვანელობით, 21 ნოემბერს მთავრობის ადმინისტრაციაში მთავრობის მორიგი სხდომა გაიმართა, სადაც მინისტრთა კაბინეტის წევრებმა 12 საკითხი განიხილეს.

განსახილველ საკითხთა შორის იყო სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული უძრავი ნივთების უსასყიდლოდ საკუთრებაში გადაცემის ფორმით პრივატიზების შესახებ კანონპროექტი, რომლის საფუძველზეც კიდევ 123 დევნილი ოჯახი საცხოვრებელ ბინებს საკუთრებაში მიიღებს. საცხოვრებლები თბილისში, ზუგდიდში, გორში, ქუთაისში, წყალტუბოში, მცხეთა-ში, ბათუმში, ახალციხეში, ხობში, მარტვილში, სენა-ში, წალენჯიხაში, ფოთში, ჩხოროცხუში, ქობულეთში, გურჯაანში, თეთრიწყაროში, გარდაბანში და ხამურში მდებარეობს.

ამასთან, მთავრობის წევრებმა განიხილეს საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონპროექტი, რომლის საფუძველზეც, ეტაპობრივად გაიზრდება მუნიციპალიტეტის შემოსულობები მათ ტერიტორიაზე რეგისტრირებული სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული მიწების განკარგვიდან. ასევე, კანონპროექტით გადაიხედება შემოსულობების პროცენტული განაწილება ქონებასთან მიმართებაში, იმისათვის რომ მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტმა მიიღონ დამატებითი შემოსავალი ქონებიდან, რომელიც არის მათ ტერიტორიაზე.

სხდომაზე განიხილეს ასევე კანონპროექტი, რომ-
ლის მიხედვითაც ხაშურის სრული წყალმომარაგე-
ბა-წყალარინების სისტემების მშენებლობის პროექტზე
სამუშაოები იწყება.

პროექტის სრული ღირებულება დაახლოებით 225 მილიონი ლარია და მის ფარგლებში, 5 წლის გან-მავლობაში, მოენყობა დაახლოებით 160 კმ წყალმო-მარაგების მილი, დაახლოებით 45 კმ წყალარინების ქსელი, თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი წყ-ალარინების გამზენდი ნაგებობა, რეაბილიტაცია ჩაუტარდება და განვითარდება სასტელი წყლის სათ-ავე ნაგებობა, რეზერვუარები და ა.შ. პროექტის დას-რულების შემდეგ, 24 000 ბენეფიციარი გამართული წყალმომარაგებით ისარგებლება.

ՅՈՒՆԻԼՈ ՀՅԱՂՖՈԴԱԿ

კითხვები საქართველოს მთავრობის მხრიდან ევროკავშირის კანდიდატის სტატუსის მიღებასა და ევროკომისის მიერ დაწესებული 12-პუნქტიანი რეკომენდაციების შესასრულებლად გაწეულ სამუშაოებს, „ქართული ოცნების“ პოლიტიკურ განცხადებებს და საქართველოს ენერგორესურსებს ეხებოდა.

პრემიერ-მინისტრის განცხადებით, ევროკომისიის მიერ დაწესებული 12-პუნქტიანი რეკომენდაციების შესასრულებლად მუშაობა პარლამენტში ინტენსიურად მიმდინარეობს, თუმცა, სამუშაო ჯგუფების შეხვედრებს ოპოზიციის წარმომადგენლების გარკვეული ნაწილი არ ესწრება.

„მას შემდეგ, რაც ევროპულმა საბჭომ მიიღო ის-ტორიული გადაწყვეტილება და ქვეყანას მიენიჭა ევ-როპული პერსპექტივა (და ეს მართლაც იყო ისტორიული გადაწყვეტილება), პარლამენტის უმრავლესობა, ჩვენი გუნდის ლიდერები გამოვიდნენ ინიციატივით, ნარადგინეს კონკრეტული გეგმა, თუ როგორ და რა ვადებში ვასრულებთ 12 რეკომენდაციას. თითოეულ რეკომენდაციაზე შეიქმნა სამუშაო ჯგუფი და ჩვენ, ყველამ ერთად, მათ შორის, მეც განვაცხადეთ, რომ მზად ვართ, კარი გავულოთ ჩვენს ოპონენტებს, მედიის წარმომადგენლებს, არასამთავრობო სექტორს, ყველას, ვინც რეალურად დაინტერესებულია, რომ ქვეყანაში მიიღოს კანდიდატის სტატუსი. პასუხად მივიღეთ ის, რასაც თქვენ აკეთებდით 10 წლის განმავლობაში: საბოტაჟი და დესტრუქცია, პროვოკაციები, რაც არ ემსახურება ჩვენი ქვეყნის ეროვნულ ინტერესებს“, - განაცხადა ირაკლი ლარიბაძევილმა.

მისი თქმით, მთავარი გამოწვევა დეპოლარიზაციაა, თუმცა მისივე შეფასებით, ოპოზიციის გარკვეული ნაწილი ამის საპირისპიროდ იძება.

ია, თავისუფლ ვაჭრობას, უკი იმ ოქეიის.
„ახლა უკვე, ამ ახალი რეალობის გათვალისწინებით, დაჩქარდა რეალურად ჩვენ მიერ ისედაც გაცხადებული პროცესი და შევიტანეთ ევროკავშირის წევრობაზე განაცხადი და ქვეყანას მიენიჭა ევროპული პერსპექტივა,“ - განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა.

მისი თქმით, მას შემდეგ, რაც წინა ხელისუფლების

ახალგორის მუნიციპალიტეტის გაზეთი
რედაქტორი ანა ყურშავიშვილი
კონტაქტი: ტელ: +995 593 501279
mail: gazeti.akhalgori@gmail.com

ლავანდული ბიბლიოთეკარი

ქალბატონი ლეილა ძერყორაშვილი, უკვე ათეული წლებია, საბიბლიოთეკარ სისტემაში მუშაობს. ის ჯერ ახალგორის ცენტრალური ბიბლიოთეკის თანამშრომელი იყო, 2008 წლის ომის შემდეგ კი წეროვანშიც საყვარელი საქმე განაგრძო ერთგულად. განათლებული, გულისხმიერი და ყურადღებიანი თანამშრომლის, ახალგორის მუნიციპალიტეტის მთავარი ბიბლიოთეკის მეთოდური გაერთიანების უფროსის ქალბატონ ლეილა ძერყორაშვილის ღვანლი შეუმჩნეველი არ დარჩენილა და ახლახან იგი მადლობის სიგელით დაჯილდოვდა საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის მიერ საბიბლიოთეკო საქმეში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის.

ვულოცავთ ქალბატონ ლეილას ღვანლის დაფასე-

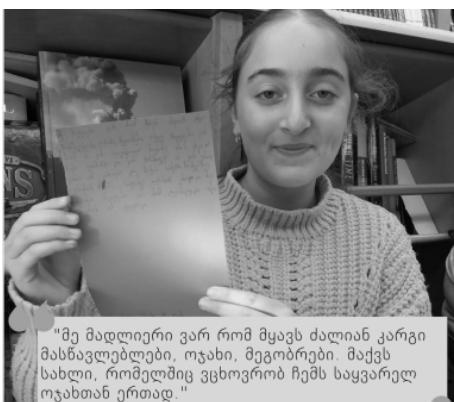
ბას და კვლავაც მკითხველთა სიმრავლეს, საყვარელი საქმის ხანგრძლივ სამსახურს ვუსურვებთ.

ამერიკული «მადლიერების დღე» ტერვანები

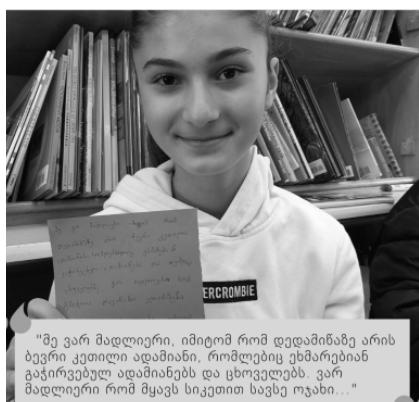
24 ნოემბერი მადლიერების დღეა ამერიკის შეერთებულ შტატებში. მადლიერების დღეს, ტრადიციულად, იკრიბებიან ოჯახის წევრები და მეგობრები, მადლიერებით იხსენებენ ყოველივე კარგს, რაც განვლილი წლის მანძილზე შეემთხვათ.

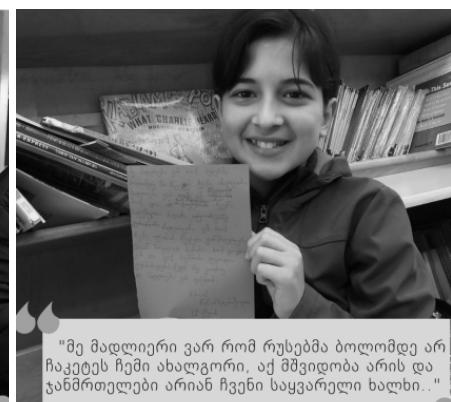
"მე მადლიერი ვარ რომ მყავს კარგი ოჯახი, მაქვს განათლების უფლება, მაქვს სახლი, ბევრი წიგნები, რომ ვარ ჟანმრთელი.."

"მე მადლიერი ვარ რომ მყავს სალიან კარგი განათლებები, ოჯახი, მეგობრები. მაქვს სახლი, რომელმც ვცხოვრიობ ჩემს საყვარელ ოჯაზთან ერთად."

"მე ვარ მადლიერი, იმიტომ რომ დედამიწაზე არის ბევრი კეთილი ადამიანი, რომლებიც ებარებან განვითარებულ ადამიანებს და ყოველებს, ვარ მადლიერი რომ მყავს სიკეთით სახეც რაზი..."

"მე მადლიერი ვარ რომ რუსებმა ბოლომდე არ ჩაკეტეს ჩემი ახალგორი, აյ მშვიდობა არის და კანკრიტულები არიან ჩვენი საყვარელი ხალხი..."

მადლიერების დღე – დღესასწაული, რომელსაც უმეტესად შეერთებულ შტატებსა და კანადაში აღნიშნავენ. ტრადიციულად, მას ზემობენ მოსავლის ალების შემდეგ ღვთისადმი მადლიერების ნიშნად. მიუხედავად რელიგიური წარმომავლობისა, ამჟამად მადლიერების დღე საერო დღესასწაულად ითვლება. მადლიერების დღე კანადაში აღნიშნება ოქტომბრის მეორე თრიათს, ხოლო შეერთებულ შტატებში ნოემბრის მეოთხე სუთშაბათს.

წეროვანში მადლიერების დღე Bookmobile-თან ერთად აღნიშნეს ბავშვებმა. ამ დღეს Bookmobile-ს ეწვია ამერიკის საელჩოს თანამშრომელი და მასპინძლებეს საინტერესოდ ესაუბრა მადლიერების დღეზე. შემდეგ თითოეულმა ბავშვმა წარადგინა პრეზენტაცია მადლიერების დღის მნიშვნელობის შესახებ.

ფოტოებზე ხედავთ იმ ძირითად გზავნილებს, რომლებიც ბავშვებმა მადლიერების დღესთან დაკავშირებით მოამზადეს.

პარლამენტის ინტერაელაციის წარის პარლამენტის ინტერაელაციის დარიგების მრავალი

შე-2 გვერდიდან

სისტემა დაამსხვრია „ქართულმა ოცნებამ“ ბიძინა ივანიშვილის ლიდერობით, „ქართული ოცნების“ გუნდმა ევროპული კონფერენციის გზაზე ყველაზე მეტი გააკეთა.

„კითხვა შეეხებოდა იმას, თუ რა გააკეთა მთავრობამ იმისთვის, რომ ქვეყანას მიეღო კანდიდატის სტატუსი და როგორია ჩვენი მოლოდინები, რას ვაკეთებთ ახლა და როგორ სრულდება თორმეტივე რეკომენდაცია - მინდა მანამდე ყველას შევახსენო, რომ მას შემდეგ, რაც 2012 წლის 1-ელ ოქტომბერს „ქართულმა ოცნებამ“ ბიძინა ივანიშვილის ლიდერობით დაამსხვრია ის მახინჯი სისტემა, ფსევდოდემოკრატიული და რეალურად თავისი შინაარსით, გამოხატვის ფორმებით და მმართველობის სტილით აბსოლუტურად დეგრადირებული, ავტოკრატიული, დიქტატორული რეჟიმი, ჩვენმა გუნდმა ამ გზაზე, რასაც ჰქონდა ევროპული კონფერენციის გზა, ყველაზე მეტი გავაკეთეთ მას შემდეგ, რაც ქვეყანამ დამოუკიდებლობა აღადგინა. მინდა რამდენიმე კონკრეტული მაგალითი შევახსენო ჩვენს ოპონენტებს: პირველი მთავარი დოკუმენტი, რაც არის გზამკვლევი და სახელმძღვანელო, ეს არის ასოცირების ხელშეკრულება, რომელიც დაგვიანებით გადმოეცა საქართველოს. 3 წლის დაგვიანებით დაიწყო რეალურად მოლაპარაკებები წინა ხელისუფლებამ ანუ ბატონი ვაშაძის და მისი თანაგუნდელების ხელისუფლებამ. ვიზალიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმა მხოლოდ მას შემდეგ გადმოეცა საქართველოს, რაც ჩვენ მოვედით ხელისუფლებაში. ესეც დაგვიანებით დაიწყო წინა ხელისუფლებამ. რეალურად, ამ 10 წლინადში ჩვენ მოვანერეთ ხელი ასოცირების შეთანხმებას, თავისიუფალ ვაჭრობას, უვიზო რეჟიმს და ახლა უკვე, ამ ახალი რეალობის გათვალისწინებით, დაჩქარდა რეალურად ჩვენ მიერ ისედაც გაცხადებული პროცესი და შევიტანეთ ევროკავშირის წევრობაზე განაცხადი და ქვეყანას მიენიჭა ევროპული პერსპექტივა“, - განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა და აღნიშნა, ოპოზიტი ისტორიულ გადაწყვეტილებამდე 2 კვირით ადრე ევროპარლამენტს ქვეყნისთვის საწინააღმდეგო გადაწყვეტილება მიაღებინა.

„ქართულმა ოცნებამ“ ყველაფერი გააკეთა იმისთვის, რომ ქვეყანას კანდიდატის სტატუსი მიეღო, თქვენ კი ყველაფერი გააკეთეთ იმისთვის, რომ კანდიდატის სტატუსი არ მიგვეღო. ეს იყო შეთქმულება, ეს არის საბოტაფი საკუთარი ქვეყნის წინააღმდეგ. ამის თანამონანილენი ხართ ყველანი. ასევე, შეგახსენებთ ევროპარლამენტის რეზოლუციას, რომელიც იყო ანტიქართული, სამარცხვინო და უსამართლო. მაშინ, როდესაც ევროკავშირის წევრ ქვეყნებს, ევროპულ საბჭოს უნდა მიეღო ისტორიული გადაწყვეტილება და ჩვენ არ ვიცოდით მოგვცემდნენ თუ არა სტატუსს, რა უნდა გაეკეთებინა პატრიოტ მოქალაქეს, მით უმეტეს, პოლიტიკოსს? რა მნიშვნელობა აქვს, ოპოზიტი არის თუ პოზიციაში, თუ მას შეუძლია რაღაც წვლილი შეიტანოს. ყველაფერი უნდა გაეკეთებინა, რომ ეს სტატუსი ჩვენც მიგვეღო ავანსად. როგორ მოიქცა ჩვენი ძვირფასი ოპოზიტი? ყველაფერი გააკეთეს, მათ მთავარ ლობისტებთან ერთად დაარწმუნეს ევროპარლამენტის წევრთა უმრავლესობა, ამ შემთხვევაში, მათი

დედა-პარტიის, „ევროპის სახალხო პარტიის“ უმრავლესობა, სხვა პარტიების წარმომადგენლებიც და ეპროპული საბჭოს ისტორიული გადაწყვეტილებამდე 2 კვირით ადრე მიაღებინეს ქვეყნისთვის საწინააღმდეგო გადაწყვეტილება. პირდაპირ ლანგრით მიართვეს მიზეზი სკეპტიკურად განწყობილ ქვეყნებს, გარკვეული ინტერესთა ჯგუფებს იმისთვის, რომ დაესაჯათ საქართველო, გამოეყოთ ამ ჯგუფიდან“, - აღნიშნა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

პრემიერ-მინისტრმა ოპოზიციას ევროკომისარ ოლივერ ვარჰეის საქართველოში ვიზიტთან დაკავშირებული მოვლენები შეახსენა.

„გამაოგნებელი იყო თქვენი ქცევა და რეაქცია, როცა ევროკომისარი ოლივერ ვარჰეი იყო ჩამოსული. ჩვენი ქვეყნის და ქართველი ხალხის ნამდვილი მეგობარი. კაცი ბრიუსელიდან კონკრეტული გზავნილით ჩამოვიდა. ყველას შევახსენებს, რომ ევროკომისარი გაფართოების საკითხებში არ არის უბრალოდ ევროპარლამენტარი ან რიგითი ბიუროკრატი, ის არის ერთ-ერთი მაღალი თანამდებობის პირი და ჩვენ ვნახეთ, როგორ დაესხა თავს მთელი დესტრუქციული ოპოზიცია რადიკალური ფორმითა და გამოხატვით და როგორი შეურაცხებული მიაყენეს ადამიანს, რომელმაც ჩამოიტანა პოზიტიური გზავნილი და პოზიტიური შეფასება გააკეთა“, - განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

პრემიერ-მინისტრის პასუხების შემდეგ, პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დებატები გაიმართა.

დებატების ფორმატში, რეგლამენტის შესაბამისად, უფრაქციო პარლამენტის წევრებმა, პოლიტიკური ჯგუფების, საპარლამენტო ოპოზიციისა და საპარლამენტო უმრავლესობის წარმომადგენლებმა მოსაზრებები გამოთქვეს.

საუკათასო სათავო ინიციატივა წერივანში

საქართველოს სტატუსების გადაწყვეტილების შესაბამისად, უფრაქციო პარლამენტის წევრებმა, პოლიტიკური ჯგუფების, საპარლამენტო ოპოზიციისა და საპარლამენტო უმრავლესობის წარმომადგენლებმა მოსაზრებები გამოთქვეს

ჯგუფებმა მიიღეს, რომლებიც საკუთარ სოფელსა თუ თემს უკეთესობისკენ ცვლიან. CSRDG-სა და პარტიის წევრი როგორი ზემოანიზაციების მიერ თითოეული მათგანი დაჯილდოვდა. მათ შორის არის თორნიკე, რომელიც გუნდთან ერთად წერივანის დასახლებაში, მიუსაფარ ცხოველებს ეხმარება.

მანია პავლიაშვილი: „ურველ საქართველოს მერლოდ სიყვარული ამჟანებს“

არიან ადამიანები, რომ-ლებით თავიანთი ცხოვრებით, შრომით, საზოგადოებისად-მი პასუხისმგებლობითა და საკეთებელი საქმის სიყვარ-ულ-ერთგულებით გამოიჩი-ვია... ასეთია ქალბატონი მანია პავლიაშვილი, რომელ-მაც თითქმის მთელი ცხ-ოვრება ობოლ და მშობლების მზრუნველობამოკლებულ ბავშვებთან გაატარა, რო-გორც მათმა დიდმა მეგობარ-მა, დედასავით ახლობელმა აღმზრდელმა...

მანია პავლიაშვილმა გასული საუკუნის 60-იან წლებში დაამთავრა ცხინვალის პედაგოგიური ტექნიკუმი. იმ დროს ეს ტექნიკუმი სამუშაოდაც ანანილებდა კურსდამთავრებულებს და ახალგაზრდა გოგონაც სოფელ ხოზუეთში გაანილეს სამუშაოდ. სოფელ დო-ჩიანში ცხოვრობდა მისი ოჯახი, სადაც 7 დედმამიშვილი იზრდებოდა, ერთმანეთზე მიყოლებულები... ჩვენი საუ-ბარიც ბავშვობიდან დავიწყეთ...

— 87 წლის ვარ.... თურმე ძალიან ჩქარა გარბის დრო.... გული მართლა არ ბერდება, მაგრამ ასაკზე დიდი მტერი არ ჰყოლია ადამიანს (იცინის). ხან არც კი მჯერა, 90-ს რომ გუახლოვდები. გუშინდელივით მახსოვს ახალგაზრდობის, ბავშვობის წლები... დღე-ვანდელ თაობასთან შედარებით ცა და დედამინასავით განსხვავებული ბავშვობა გვქონდა... სოფლად ცხოვრება სოციალური პირობების ნაკლებობასაც განსაზღვრავდა. თუმცა მშობლებმა პატარაობიდანვე მიგვაჩვიეს შრომას, დამოუკიდებლობას, პასუხისმგებლობას, უფროს-უმცროსობას. პირუტყვი, ფრინველი

ძალების უკონტროლო გამრავლება, გადამდები დაავადებები, ანტისანიტარია, ადამიანების მხრიდან სასტიკი მოპყრობა — იმ პრობლემების არასრული სიაა, რის წინაშეც წეროვნის დევნილთა დასახლების ძალები ყოველდღიურად დგანან.

წეროვნის საინიციატივო ჯგუფმა' სწორედ ამ პრობლემასთან ბრძოლა გადაწყვიტა და ამ ყველაფრის სა-თავე სწორედ ოთხფეხა მეგობრების დიდი სიყვარული იყო. მათ მოახდინეს 40 მიუსაფარი ძალის სტერილიზაცია, უმკურნალეს მათ და საკვები პუნქტებიც დაუმოხტავეს. ამასთან ერთად, თორნიკემ და მისმა გუნდმა, მიუსაფარი ცხოველების პრობლემების შესახებ, საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებაზეც იზრუნეს. წეროვნის საინიციატივო ჯგუფმა' CSRDG-სა და კრედო ბანკისაგან ფულადი მხარდაჭერა მიიღო, რითიც მიუსაფარი ცხოველების დახმარებას გააგრძელებენ.

ფორუმი გაიმართა პროექტის „სამოქალაქო საზოგადოების ინიციატივის“ ფარგლებში, ევროკავშირისა და კონრად ადენაუერის ფონდის (KAS) მხარდაჭერით.

ფორუმს ასევე მხარს უჭერდნენ: UNDP Georgia, Embassy of Sweden in Tbilisi, Brot für die Welt, University of Birmingham.

გვყავდა, სათიბ-სათესი გვქონდა... მშობლებს ვეხ-მარებოდით საოჯახო საქმეებში. გზებიც არ იყო და სკოლაში ფეხით დავდიოდით, ხალისით, ურიამულით, ზამთარში გათოშილები, მაგრამ სწავლის სურვილი დიდი გვქონდა მე და ჩემს და-ძმებს და საერთოდ ჩვენს თაობას. წიგნების კითხვა გვიყვარდა, ერთმანეთსაც ვუამბობდით წაკითხულს, დიდ დროს ბუნებაში ვა-ტარებდით, ვთამაშობდით, ტყის ხილს ვაგროვებდით. ტექნიკუმი რომ დავამთავრე, დოჩიანიდან ხოზუეთში ფეხით მივდიოდი სკოლაში... შიში შემძარებოდა ხოლმე ნადირის... მაშინ ტყე-ტყე უნდა გამევლო.... ჩემი ძმა მესამე კლასში იყო და წინ გავიმძღვარებდი ხოლმე, ხან ხელჩაკიდებულები მივდიოდით. მაინც მარტო არ ვგრძნობდი თავს... 1 თვე იყო გასული, ახალგორის რაიონული ცენტრიდან განათლების ინ-სპექტორი ამოვიდა სკოლაში შემონმებაზე... პირველი, მეორე, მესამე და მეოთხე კლასის ბავშვები ერთ კლასში მეცადინეობდნენ, ბავშვების სიმცირის გამო. ერთ გაკვეთილზე ყველა ბავშვი უნდა ყოფილიყო ჩართული საგაკვეთილო პროცესში... ახალგაზრდა ვიყავი, ხალ-ისანი, ჩემი საქმეც ძალიან მიყვარდა...

დამსწრეს მოენო-ნა ჩემი გაკვეთილი და ბალანის სკოლაში გადამიყვანეს სამუშაოდ, ხოზუეთში კი მამაკაცი გაგზავნეს. 9 წელი ვიმუშვე ბა-ლანში. მერე ახალგორში ჩამოვედი, სი-ყვარულით შევქმნით ოჯახი. ჩემი მეუღლე, არყადი ამირანაშვილი სამხედროს ასწავლიდა ახალგორის სა-ბავშო სახლში, მეც იქ დავიწყე აღმზრდელად მუშაობა.

„ობოლ და მშობ-ლების მზრუნვე-ლობას მოკლებულ ბავშვთა სახლი“ — ასე ერქვა მაშინ...

ბორჯომში, პალიუიკაცი-ოს ასაგადლებელ პურსებზე

თავიდან ძალიან განვიცდიდი თითოეული ბავშვის ბედს, უმნეობას, სევდიან თვალებს. მათ ხომ ყველაზე ძვირფასი — დედა ენატრებოდათ, ზოგჯერ ყველაფრის მიმართ პროტესტი ჰქონდათ, ხშირად ტიროდნენ კიდეც...

მივხვდი, რომ მასწავლებლობა და აღმზრდელობა კი არა, ხანდახან დედის ფუნქცია მექანიკურადა... მშობლიური გარემო სტირდებოდათ ყველაზე მეტად პა-ტარებს... ყოფილა შემთხვევა ძალიან ხშირად, როცა ჩემი პატარა შვილები მიმიტოვებია და მათთან გამიტარებია დღესასწაული, ან ისე, ჩვეულებრივი უქმე დღეები... ძალიან მიყვარდნენ, შვილებივით... ეს ყალბი ნათქვამი არ არის...

დასასრული მე-6 გვერდზე

ყოველ საქართველოს მერიულ სიკარული აგავენებს

მე-5 გვერდიდან

ჩემი ყოფილი მოსწავლეები, ახლა დაოჯახებულები და საზოგადოების ღირესეული წევრები, მოდიან ჩემთან, მცითხულობენ, რას არ იხსენებენ, მადლიერებას გამოხატავენ... ზოგჯერ ველარც კი ვცნობ, მაგრამ ისეთ რამებს ყვებიან, გავიხსენებ ხოლმე მათ ბავშვობას... რთულია ასეთ მოზარდებთან მუშაობა... 59 წელი ვიმუშვე მათთან... მე თავადაც ისეთი ჩვევები ჩამომიყალიბდა, უმიათოდ ვერ ვძლებდი... სამუშო საათები რომ მთავრდებოდა, სახლში კი არა, ისევ მათთან მეჩქარებოდა ყოფნა... მათ ძალიან ვჭირდებოდი... ასე სიყვარულით გავატარე ეს წლები...

– მკაცრი არ იყავით? არ დაგისჯიათ ბავშვები?

– არა, მკაცრი არ ვიყავი, მაგრამ სამართლიანი ვიყავი... დასჯით არა, მაგრამ თუ გამაბრაზებდნენ, გარეთ აღარ ვუშვებდი ხოლმე, სტადიონზე უყვარდათ ბიჭებს ფეხბურთის თამაში... ზოგჯერ ჩემი შვილების მშობელთა კრებაზე წასასვლელად ვერ ვიცლიდი. ჩემი მოსწავლეების მშობელთა კრებას როგორ გავაცდენდი... მათ საქმებზე მისული ჩემი შვილების ნიშნებსა და სხვადასხვა ამბებსაც მაშინ ვათხულობდი...

– ძირითადად რა გევალებოდათ საბავშვო სახლში?

– სკოლის შემდეგ მათთან უნდა ვყოფილყავი, სადილი, სისუფთავე, მეცადინეობა... მე მეცადინეობა მევალებოდა, მაგრამ შვილებითაც დამიბანია, თუ რაიმე გემრიელი მქონდა სახლში, წამილია, მეც საბავშვო სახლში ვცხოვრობდი (იცინის)... მშობელივით ვიყავი... მეგობარიც ვიყავი... ზოგიერთი ბავშვი 8-9 წელი არ მოუკითხია მშობელს, გული სწყდებოდათ, დარდობდნენ, მე ეს დარდი უნდა გამექარვებინა.... დარდიანი და დათრგუნული ბავშვი ხშირად თავისდაუნებურად ბოროტდება, მიდრეკილება უჩნდება არასასიამოვნო საქმეებისაკენ...

– როგორ ახერხებდით?

– სიყვარულით... მთელ დღეს ჩემთან იყვნენ. შეჩვეულები ვიყავით, საიდუმლოსაც მიმხელდნენ ხოლმე... როცა მოზარდი სიყვარულს და სამართლიანობას გრძნობს მასწავლებლისაგან, ან უბრალოდ უფროსისაგან, მას ენდობა... დღევანდელი გადასახედიდან მე ეს ნდობა მოპოვებული მქონდა... „მანია მას...“ – რომელიმე რომ დამიბაზებდა, ხმაზე ვცნობდი, ხანდახან იმასაც ვერდნობდი, რა უნდა ეთქვათ...

– ახლა, ქალბატონო მანია, განათლების მინისტრად რომ დაგნიშნონ, უპირველესად რას გააკეთებდით?

– დღევანდელობას ცოტა მოწყვეტილი ვარ სახლში ყოფნით და ასაკის გამოც... მაგრამ... მინისტრად არავინ დამიშნავს და არც სურვილი მაქვს, მაგარამ ჩემს კოლეგებს, მასწავლებლებს ერთს ვურჩევ: მეტად ჩაიხდონ მოზარდის გულში, წინასწარ ჟერიდეთ განსაზღვრული, რა უნდა ბავშვს, რა მისნრაფები აქვს, რა ანუხებს, რა ახარებს... ნურავინ იფიქრებს, რომ ცუდი ბავშვები არსებობენ, არა, არავითარ შემთხვევაში, არსებობენ ისეთი უფროსები, რომლებისაც არ ესმით მათი, ხელს არ უწყობენ. მე დღესაც სიამოვნებით ვისმენ ცნობილი პედაგოგის და ფსიქოლოგის გია მურლულიას საუბრებს აღზრდის საკითხებზე... დააგვიანა ბავშვმა? არა უშავს, არ დაქცეულა ქვეყანა, ნუ დასჯით, ნუ გალანძლავთ. მოეფერეთ და უთხარით, რომ უიმისოდ არ გინდონდათ გაკვეთილის დაწ-

მანია კავლიაშვილი და-ძმებითან ერთად

ყება... ამ სითბოთი, ასეთი დამოკიდებულებით უფრო დაიახლოვებთ ბავშვს... დღეს ისეთი ინფორმირებული და განათლებული თაობა მოვიდა, რომ რაღა უნდა ვურჩიო ჩემს კოლეგებს, გარდა იმისა, რომ თავადაც მუდამ სისტემატურად უნდა იმუშაონ საკუთარი შესაძლებლობების გაფართოებაზე... გაკვეთილის მასალა აღარ არის საკარისი ბავშვისთვის, ის ზოგადი განათლების მიღებითაც არის დაინტერესებული....

ჩემი აზრით, ძალიან მნიშვნელოვანია საღად მოაზროვნე, განათლებული თაობის აღზრდა, ქვეყნის სიყვარული უნდა აერთიანებდეთ, ზნეობრივად სუფთა უნდა იყოს მოზარდი....

– რამეს ნანობთ?

– კი... სულ გარეთ უნდოდათ ყოფნა და თამაში და არ ვუშვებდი ხოლმე... რეზიმი გვერნდა, წესრიგიც აუცილებელი იყო... მხოლოდ განსაზღვრული დრო გვქონდა თამაშისთვის, მაგრამ ბავშვისთვის თამაში და თავისუფლება უმთავრესია...

– დღეს რა გახარებთ?

– უპირველესად – შვილები – კოტე, ბაკური, ნინო, მათი ოჯახები. კარგი რძლები მყავს, კარგი შვილიშვილები... ჩემი ქალიშვილი ნინო, რომელიც კანადაში ცხოვრობს, დროებით, რა თქმა უნდა, ამჯერად აქ არის, – ვირუსი გამირთულდა და ჩამოფრინდა... როგორ დაპატარავდა დედამიწა... სწორედ გუშინ კიდევ ერთი დიდი სიხარული მეტვია. კარზე კაკუნი იყო. სტუმარი ლეთისაა და ძალიან გამისარდა, ორი ლამაზი ქალბატონი რომ გვესტურრა, გაღიმებული, ბედნიერები ჩანდნენ. ვერ ვიცანი... რომ გავიგე, ვინც იყვნენ, სიხარულისგან გული ამიჩურდა, ცრემლები მომადგა... მათი ბავშვისა დამიდგა თვალნინ... დიდი ბედნიერებაა, როცა შენი წამონაფარი მოგიითხავს, მით უმეტეს, ჩემს ასაკში... გაიხსენეს, თურმე გამრავლების ტაბულა არ უყვარდათ და სულ თამაშ-თამაშით მისწავლებია...

როცა ადამიანს ლამაზი მოგონებები აქვს წარსულის, ძალიან კარგია. ანბყოს გვილამაზებს სიკეთით და სიყვარულით განვლილი წლები და იმედსაც გვიტოვებს, სიხარულსაც, რომ სწორად გვიცხოვრია, რომ უკან მოხედვის არ უნდა გვეშინოდეს და არც უნდა გვერიდებოდეს... ცხოვრება რამდენჯერმე რომ დავიწყო თავიდან, იმდენჯერვე ჩემი საყვარელი ბავშვების გვერდით ვიქნებოდი და არ მოვაკლებდი მშობლიურ ზრუნვას...

შევაჩარით ქალთა მიმართ ქალადობა!

პირველი გვერდიდან

კამპანიას მსოფლიოს 187 ქვეყანა და 5000-ზე მეტი ორგანიზაცია აღნიშნავს. კამპანიის მიზანია ქალთა მიმართ ძალადობის საკითხებზე საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების გზით ძალადობის პრევენციის ხელშეწყობა. საქართველოს მთავრობა უკრთდება ქალთა მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ 16-დღიან კამპანიას, რომელიც ყოველწლიურად 25 ნოემბრიდან 10 დეკემბრის ჩათვლით იმართება.

საქართველოს ხელისუფლება განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს ქალთა მიმართ და ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლის მიზნით კოორდინირებული და კომპლექსური მიდგომით მუშაობას.

მთავრობის დადგენილებით, მიმდინარე წელს დამტკიცდა 2022-2030 წლების ადამიანის უფლებათა დაცვის ეროვნული სტრატეგია, რომელიც ქმნის ერთიან ჩარჩოს ქვეყანაში ადამიანის ძირითად უფლებათა და თავისუფლებათა ეროვნული სისტემისა და ინსტიტუციური დემოკრატიის გასაძლიერებლად.

ეროვნული სტრატეგია, სხვა მნიშვნელოვან პრი-

ორიტეტულ მიმართულებებთან ერთად, მოიცავს გენდერული თანასწორობისა და ქალთა უფლებების განმტკიცების საკითხებს და ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლის პრინციპებს.

გარდა ამისა, მიმდინარე წელს აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენელთა საქმიანობის და შედეგზე მრიენტირებული ღონისძიებების ეფექტი-ანად გატარების მიზნით, მთავრობის ადმინისტრაციის კოორდინაციით, შემუშავდა და მთავრობის მიერ დამტკიცდა ცალკე მდგომი „ქალებზე, მშვიდობასა და უსაფრთხოებაზე გაეროს უშიშროების საბჭოს რეზოლუციების განხორციელების“ და „ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლისა და მსხვერპლთა (დაზარალებულთა) დასაცავად გასატარებელ ღონისძიებათა“ 2022-2024 წლების ეროვნული სამოქმედო გეგმები.

ქალთა მიმართ და ოჯახში ძალადობის დაძლევის აუცილებელი წინაპირობაა საზოგადოების ცნობიერების, მგრძნობელობისა და თანამშრომლობის ჩარჩოების გაზრდა.

რაი და ქალები

ლელა ზარიძე

ჩვეულებრივი დღე იყო. არც ცა მოქუფრულიყო და არც ბუნება შავობდა. ქსანზე აგვისტოს თაკარა მზე იდგა... მართლაცდა ცამონებრდილზე ლეხურის მხრიდან საშინელი აფეთქების ხმა გაისმა. მერე ერთიან ჩარჩოს ქვეყანაში ადამიანის ძირითად უფლებათა და თავისუფლებათა ეროვნული სისტემისა და ინსტიტუციური დემოკრატიის გასაძლიერებლად. ეროვნული სტრატეგია, სხვა მნიშვნელოვან პრი-

თვალში საცემი: შიში, ხეებზე დაბუდებული ფრინველი, მოუწველავი აბლავლებული ნახირი, აყეფებული ძალები, სახელდახელოდ გამოკეტილი ორგანიზაციითა კარები. სასაფლაოებისაკენ, ტყეში გახიზული მოსახლეობა, ძველ ტანსაცმელში გახვეული, მიწაზე, ფოთლებში წოლით დალურჯებული სხეული. მანქანის კოლონების გრძელი რიგი

მდორედ მაღლა მთისაკენ მიიწევდა.

შავოსან მოხუცს ხელი მოეჩრდილა და სწრაფად მიმავალ ხალხს ლოცავდა.

— გწყალობდეთ წმინდა სამების მადლი, გწყალობდეთ!

მოხუცს არავინ ყურადღებას არ აქცევდა, დაზაფრული ხალხი სამების მთისკენ იყურებოდა. მოხუცს გაუკვირდა: რა ხდება? ხალხი რატო ყურადღებას არ მაქცევს, შინაურებიც კი? ეე... მე სახლში უნდა შემეცატიურა დააა... ხელი ჩაიქნია და ის იყო, სახლში აპირებდა შესვლას, რომ გორაკზე ამომავალი ტანკი შენიშნა, უცებ გონს მოეგო, „წყეული ომი!“ — ნაღვლიანად ამოიკვნესა და მეზობლის ეზოდანაც ყვირილის ხმა შემოესმა.

— თამრიკო მასწავლებელო, სოფელში ჯარი შემოვ-

იდა. ჩქარა ლორწომის კლდისკენ გავიქცეთ, იქედან დუშეთს გადავალთ! თამარმა მოხუც დედასთან ერთად მეზობლების დახმარებით ტყეს შეაფარა თავი.

„1993 წელს ხომ დამეცა „მეხი“, – ამოიგმინა აფხაზეთის ომში დაღუპული ნუგზარ გვრიტიშვილის დედამ, ლილიმ. – ახლა ამ რვა თვის შვილიშვილს რაღა უჟყო ამ ულრან ტყეში?“ პატარა მარიამი ჭირვეულობდა, ვერ აძინებდნენ მანამ, სანამ ლილის უმცროსმა შვილმა ნოდარიმ შეღამებისას სოფლიდან ურიკით ტყეში აკვანი არ აუტანა.

ტყეში დიდხანს ყოფნა ვერ შეძლეს, შიოდათ, სციონდათ, არც მტრად თუ სამოყვროდ ბეტეერებზე ამხედრებული ჯარისკაცების განზრახვა იცოდნენ. წელ-წელა სოფელს მოამურეს მათ, ვინც დუშეთსა თუ სხვა ქალაქებში გადასვლა ვერ მოახერხა.

თამარმაც ჩამოიყვანა დედა სოფელ იკოთში. ღუმელი აუნთო, სახელდახელოდ მომზადებული სადილი მაგიდაზე დაუდგა და სოფელში გავიდა. ჯარისკაცების ყურადღება საკამურიდან ამოსულმა კვამლმა მაშინვე მიიქცია. მეორე სართულზე ავიდნენ და ანიკო ბებოს პირისპირ აღმოჩნდნენ. ბებოს შიშისაგან გული ნაუვიდა. გონს რომ მოეგო, ოთახში მხოლოდ ერთი ჯარისკაცი, შეჭმული ულუფა და ცარიელი ჭურჭელი დახვდა. მოხუცმა ძალა მოიკრიბა, კანკალით წამოდგა, კომოდი გამოაღო და ერთი წყვილი ახალდაქსოვილი წინდა ჯარისკაცს გაუწოდა.

დასასრული მე-10 გვერდზე

ომით დაზარალებული ქალების ახალი ცხოვრება

მცხეთა-მთიანეთის რეგიონული ჰაბის ფეისპუკვერდზე გამოქვეყნდა წერილი ახალგორელი ქალების – ხათუნა გათენაშვილისა და ხატია მელ-თაურის შესახებ, პროექტის – „დევნილი და ომით დაზარალებული ქალების საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის მხარდაჭერა მენარმეობის გზით“ ფარგლებში.

მცხეთა-მთიანეთის რეგიონული ჰაბი აქტიურად მუშაობს 2008 წლის რესეფ-საქართველოს ომის შედეგად დაზარალებულ მოსახლეობასთან, გან-საკუთრებით კი ორიენტირებულია ქალების ეკონომიკურ გაძლიერებაზე.

პროექტის ფინანსური მხარდაჭერია ესტონეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრო. პროექტს ახორციელებს ესტონეთის ლტოლვილთა საბჭო და მცხეთა-მთიანეთის რეგიონული ჰაბი.

ვიმედოვნებთ, რომ ხატიას და ხათუნას გამოცდილება ძალიან ბევრი ქა-ლისთვის იქნება მოტივაციის მიმცემი.

ხათუნა გათენაშვილი: „წარმატების მიღწევისთვის ეგისემიერი ნაბიჯი თამაშად უნდა გადადგა...“

ხათუნა გათენაშვილი პროფე-სით ეკონომისტია. 29 წლის მან-ძილზე ჯერ ახალგორში, შემდეგ კი, წეროვნის დევნილთა დასახლე-ბაში, ახალგორის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის მთავარი ბუ-ლალტერი იყო. რამდენიმე თვეა, მუშაობას თავი დაანება, რადგან ხელფასი მცირე იყო და პერსპექ-ტივას ვერ ხედავდა.

„იმდენად ვიყავი ამ სამსახურს მიჯაჭვული, მეგონა, სხვა ვერაფ-რის გაკეთებას შევძლებდი. გან-საკუთრებით ადამიანებს, ახალი ტექნოლოგიების შიში აქვთ. მეც მეონდა ეს შიში, რამაც სამწუხ-აროდ ჩემს წინსვლას და განვი-თარებას ხელი შეუშალა. წლების წინ რომ თამამად გადამედგა ნაბიჯი, ალბათ უფრო ბევრს მი-ვაღწევდი. ყველაზე მთავარია, არ შეგვეშინდეს. თურმე, ყოველთვის შეიძლება მოიფიქრო ისეთი რამ რომ, არ იყო სხვაზე დამოკიდებუ-

ლი. რაც მოგცემს შესაძლებლობას, დამოუკიდებელი და რეალიზებუ-ლი გაგხადოს“, – ამბობს ხათუნა.

ამჟამად, ხათუნა გათენაშვი-ლი ბალიშების განახლება-შეკერ-ვაზე მუშაობს. მისი იდეა, მცხე-თა-მთიანეთის რეგიონული ჰაბის პროექტის ერთ-ერთი გამარჯვებუ-ლია. პროექტი ივნისში დაფინანს-და და უკვე რამდენიმე თვეა სა-კუთარი მიზნის განხორციელებაზე მუშაობს. „მინდა გითხრათ, რომ მცხეთა-მთიანეთის რეგიონული ჰაბის მიერ დაფინანსებული ჩემი იდეა, დიდი სტიმული აღმოჩნდა ჩემთვის. იმ ფაქტმა, რომ დასაქმე-ბული ვარ, მომავლის იმედიც მომ-ცა. საერთოდ, ეს პროექტი ბევრ ქალს დაეხმარა, რისთვისაც დიდ მაღლობას ვეტყვი მათ. პირადად მე, მათ მიერ გაღებული თანხ-ით, ბუმბულის გადასამუშავებელი მანქანა შევიძინე. მოგეხსენებათ ბუმბულის და მით უმეტეს ძველის

დამუშავება-გაახლება ადვილი არ არის“.

ბალიშების განახლებამდე იყო სამკერვალო სალონის იდეაც. „საკერავი მანქანა სულ მქონდა და შეიძლება ითქვას, რომ კერვა ახალგაზრდობიდან ჩემი პოპია. ახლაც, მუშაობას რომ თავი და-ვანებე, ვიფიქრე სამკერვალო სა-ლონის გახსნა. მაგრამ, როგორც აღმოჩნდა, ისინი უკვე არსებო-და. შემდეგ, მე თვითონ მინდოდა სახლისთვის ბალიშების განახლე-ბა. სამწუხაროდ, მსგავსი საწარმო ახლოს არსად არ იყო. მხოლოდ სოფელ მუხრანშია. ასე გაჩნდა ბალიშების განახლება-შეკერვის იდეა და სიმართლე გითხრათ, მგონი არც შევცდი. როგორც ადგ-ილობრივი, ისე მიმდებარე სოფ-ლებიდან, კამაყოფილი მომხმარე-ბელი ბევრი მყავს. ამ ეტაპზე, ერთადერთი პრობლემა ადგილზე მიტანის სერვისია. თუმცა, იმედი მაქვს, მომავალში ამ პრობლემასაც გადავჭრი“.

ხათუნა ახალგორის გახსენებას სოფელ ზემო ბოლიდან იწყებს, სა-დაც დაიბადა და რომელიც ქსნის გაღმა მდებარეობს. ამბობს რომ, ბოლო წუთამდე ახალგორში არა-ფრის პრობლემა არ ყოფილა. წა-მოსვლიდან კი, ზუსტად ერთ თვე-ში უკან მიბრუნდა. „შიში მქონდა, მაგრამ მანც შევეღი და რამდენ-იმე დღე დაგრჩი. ადგილობრივად, ცვლილებები უკვე შესამჩნევი იყო. სამსახურშიც კი, უცხო ხალი დამხვდა. მხოლოდ ჩვენს სახლებში შევედით და ნაცნობები ვნახეთ. მა-მაჩემი და ჩემი დედამთილი დარჩ-ნენ. წლების განმავლობაში ისევ იქ ცხოვრობდნენ. არ ქონიათ პრობ-ლემები. საბედნიეროდ, ადამიანებს შორის ურთიერთობა არ დაძაბუ-ლა, მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენს გარშემო სულ ოსი ეროვნების ხალხი ცხოვრობდა. ჩვენი სახლი, დღემდე მათ აქვთ ჩაბარებული. კი, აზრთა სხვადასხვაობა არსებობდა, მაგრამ უთანხმოება და კონფლიქ-ტი არასდროს გვქონია“.

ხათუნა ახალგორში დაბ-რუნების იმედს არ კარგავს, თუმცა თვლის რომ, ეს მალე არ მოხდება. მისთვის ყველაზე დიდი ტკივილი ახალგორში დარჩენილი შვილის საფლავია...

ხატია მელთაური: ჩვენ გეგმები მაიც ახალგორის უკავშირდება...

2008 წლის 8 აგვისტოს, ხატია მელთაური ზღვაზე წავიდა დასასვენებლად. ქალაქი გორი რომ გაიარა, მაშინ გაიგო, რომ ომი დაიწყო. უკან დაბრუნებულს, ახალგორში უკვე შეიარაღებული სამხედროები დახვდნენ. აღმოჩნდა რომ, სახლი აღარ აქვთ და ლია ცის ქვეშ დარჩნენ. „ჩვენ ისეთ გარემოში და შერეულ (ქართულ-ოსურ) საზოგადოებაში ვიზრდებოდთ, ომი კი არა, პატარა უთანხმოებაც ვერ წარმოგვედგინა. თავიდან, ხან ერთ ნათესავთან ვიყავით, ხან მეორესთან. მერე ვიფიქრეთ, ასე სიარული აღარ შეიძლებოდა. ომიც შეწყდა. თითქოს ცოტა დამშვიდდა სიტუაცია და გადავწყვიტეთ, ახალგორში დაბრუნება. იმ წელს, სკოლაშიც იქ მივედით. მაგრამ, ერთ დღეს სკოლის დარაჯმა ეზოში ხელყუმბარა იპოვა და ხელში აუფეთქდა. ამის შემდეგ, გადავწყვიტეთ წამოსვლა, რადგან იქ უსაფრთხო გარემო არ იყო. ჯერ კახეთში მამიდასთან ვიყავით, მერე წეროვანში დავსახლდით“.

ხატია მელთაური მაშინ, 14 წლის იყო. მას შემდეგ, კიდევ 14 წელი გავიდა, მაგრამ არ შეცვლილა წეროვნის პირველად ნახვის ემცია. „შეიძლება ცუდ დღეს მოვედი (იცინის), მაგრამ მახსოვს, ზამთარი იყო და ძალიან დიდი, წებოვანი ტალახი. ყველა სახლი ერთნაირი. ძალიან ცუდი შეგრძნება მქონდა. სიმართლე გითხრათ, არც ვიცი, ეს რა გრძნობა იყო. რას შეიძლება გრძნობდეს 15 წლის ბავშვი, რომელსაც სახლი არ აქვს და მუდმივად ახსენდება შეიარაღებული სამხედროები, ტანკები, ავტომატები, ბომბები, რომლებიც ცხოვრებაში ჰირველად ნახა. სკოლაშიც ხან სად მივედით, ხან სად. პირველი წელი ძალიან დათრგუნული იყო. სულ პროტესტის გრძნობა მქონდა და ჩემთვის ვიმეორებდი: „აქ რა მინდა, რატომ წამოვედით...“ მაქსიმალურად ვეცადე, ეს პერიოდი ჩემი ცხოვრებიდან და მეხსიერებიდან ამომეშალა“. შედარებით მშვიდი დღეები იყო მაშინ, როდესაც წეროვნის დევნილთა დასახლებაში სკოლა აშენდა და გაიხსნა. კლასებები და მეგობრები ახალგორიდან, ისევ ერთად აღმოჩნდნენ. გარემო, ცოტა ნაცნობი და ახლობელი გახდა. სკოლის დამთავრების შემდეგ, ხატია მელთაურმა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ტურიზმის ფაკულტეტზე ჩააბარა, მაგრამ არ დაუმთავრებია. ერასმუსის პროგრამით, პოლონეთში სასწავლებლად წავიდა.

„სამი წელი ვიყავი პოლონეთში. რომ ჩამოვედი, მივხვდი რომ აქ ცხოვრება მინდოდა. ჩემს ოჯახს და თუნდაც, წეროვანის გარემოს, სწორედ აქ ვჭირდებოდი. დავიწყე სამუშაოს ძებნა მაგრამ, ქართულმა შრომის ბაზარმა, დიდად არ მიმიზიდა. წეროვანში არსებულ მდგომარეობას რომ გადავხედე, მივხვდი რომ, აქ თითქმის არაფერი არ იყო. მხოლოდ სურსათის

მაღაზიები ხომ არ არის საჭირო, განვითარებისთვის და არსებობისთვის. ვიფიქრე, არ შეიძლება ადამიანმა, ყველაფერზე თბილისში ირბინო. უნივერსიტეტში სწავლის დროს, მეც მტკირდებოდა რაღაცების ბეჭვდა და გამოცდილი მქონდა ეს მდგომარეობა. ამიტომ, სახლისთვის შევიძინე პრინტერი. ფანჯარაზე გავაკარი წარწერა - ქსეროქსი. ხალხი ნელ-ნელა მოდიოდა და მივხვდი რომ, ამ საქმის გაგრძელება არა მხოლოდ შეიძლებოდა, საჭიროც იყო“.

2017 წლიდან აქტიურად დაიწყო მუშაობა. თავიდან, საბუთის ფოტოებს, მისალოც ბარათებს აკეთებდა. პირველი გრანტი „აწარმოე საქართველოში“ პროექტიდან მიიღო. რამაც შესაძლებლობა მისცა, მომსახურეობის ხარისხი გაეუმჯობესებინა. მომხმარებელიც უფრო მეტი ყავდა. მაგრამ ჯერ ისევ, სახლის ერთ ოთახში მუშაობდა. საქმიანობამ თავადაც გაიტაცა და, სურვილი გაუჩნდა უფრო მეტი რამ შეეთავაზებინა მომხმარებლისთვის.

„ბევრი რამის მოთხოვნა იყო უკვე ხალხისგან. მაგალითად, ჭიქაზე, მაისურზე ბეჭვდვა. ამიტომ, მცხეთა-მთიანეთის რეგიონული ჰაბის პროექტისთვის დაწვერე ჩემი ბიზნეს გეგმა და მივიღე მონაწილეობა. პირველი გრანტი შარშან ავიღე, წელს კიდევ მეორე შევიძინე საჭირო დანადგარები და მომსახურეობის სფეროს, დაგამატე სუბლიმაციური ბეჭვდა. შევიძინე ახალი კომპიუტერი, რომელიც მაძლევს შესაძლებლობას უფრო ხარისხიანად ვიმუშაო. ავაშენე ფართი და ოფიციალურად გავხსენი „პრინტ ჰაუსი“. უკვე მეც მინდოდა რომ, ამ ყველაფერს სამსახურის სახე ჰქონოდა. სახლში არაკონფორტული გახდა ამდენი ხალხის მოსვლა. ახლა რომ ვაკვირდები, მომხმარებელი აქ უფრო მეტია. ალბათ, მათაც ერიდებოდათ სახლში მოსვლა. გარდა ამისა, ინტერნეტით ვაკეთებ რეკლამებს და სხვა ქალაქებიდანაც მაქვს შეკვეთები. მადლობას ვეტყვი მცხეთა-მთიანეთის რეგიონულ ჰაბს, რადგან ძალიან დამეხმარა მათი გრანტი. საკუთარი დანაზოგით ამდენს, კიდევ დიდანს ვერ გავაკეთებდი. მათი პროექტი ძალიან კარგი შესაძლებლობაა, დევნილი და ომით დაზარალული ქალებისთვის“.

„წეროვანში რომ მოვედით, ყველას ეგონა რომ აქ ყოფნა დროებითი იყო. ერთი გაზაფხული და მერე წავიდოდით. ამიტომ, პირველ რამდენიმე წელს არავინ არაფერს არ აკეთებდა. უცვლელი იყო ყველაფერი. სამწუხაროდ, მერე წელ-წელა მივხვდით რომ, შეიძლება მთელი ცხოვრება აქ მოგვიწიოს ცხოვრება. დავიწყეთ რაღაცების გაკეთება და შეცვლა. მას შემდეგ, ძალიან შეიცვალა წეროვანი. თუ თავიდან არავის არ უნდოდა აქ ყოფნა, ახლა ყველასთვის სასურველი ადგილია. თითქოს სტაბიულობის გრძნობაც გაჩნდა რომ, ამ კოტეჯს მაინც არავინ წაგვართმევს. მაგრამ მე აქ მაინც, სტუმრად ვთვლი თავს. ძალიან მინდა, დავბრუნდე და ახალგორში საკუთარი ტურისტული კომპანია გავაკეთო. ყაზბეგში ვმუშაობდი ტურისტთან და სულ სინაურელის გრძნობა მაქვს, რატომ არ შემიძლია ამ მიმართულებით ვიმუშაო ახალგორში. გული მწყდება. ყველაზე კარგად მაშინ ვიქნები, თუ ამის გაკეთებას შევძლებ“.

მცხეთა-მთიანეთის რეგიონული ჰაბის დაკვეთით, წერილები მოამზადა მზევინარ ხუციშვილმა.

ახალგორის მუნიციპალიტეტის საკრებულო და ახალგორის მუნიციპალიტეტის გამგეობა მნუხარებით იუწყება

ზინა ზაქაროშვილის

გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

ახალგორის მუნიციპალიტეტის საკრებულო და ახალგორის მუნიციპალიტეტის გამგეობა მნუხარებით იუწყება კულტურის ღვაწლმოსილი მუშაკის

ჟუჟუნა მჭედლიძის

გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

ახალგორის მუნიციპალიტეტის მთავარი ბიბლიოთეკა იუწყება ყოფილი თანამშრომლის, ღვაწლმოსილი ბიბლიოთეკარის

ჟუჟუნა მჭედლიძე-დურგლიშვილის

გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

ზინა ზაქაროშვილი

კიდევ ერთი ღვაწლმოსილი, საზოგადოების ლირსეული წევრი გამოაკლდა ჩვენს რიგებს. ქალბატონ ზინა ზაქაროშვილს ტკივილიანი ბავშობა ჰქონდა. სკოლის დამთავრების შემდეგ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში აბარებდა, მაგრამ 1 ქულა დააკლდა და ვერ ჩაირიცხა. სწორედ იმ წელს მისი მშობლები განსხვავებული პოლიტიკური შეხედულებების გამო 5 შვილთან ერთად გადაასახლეს ყაზახეთის უდაბნოში. ეს რეპრესიები მძიმედ აისახა მათ ცხოვრებაში. როგორც ქალბატონი ზინა იგონებდა, 45 გრადუსიან სიცხეში მთელი ოჯახი (არასრულწლო-

რამი და ჩაღაპი

მე-7 ბერძნიდან

„ზა ჩტო ბაბუშკა“?

– ეს იმიტომ შეიძლო, რომ არავის ესროლო!

დარცხვენილმა ჯარისკაცმა წინდები გამოართვა, თავი დახსარა და ანიკო ბებოს ოთახი სწრაფად დატოვა.

– ღმერთო, ყველას უშველე, ყველა დედას უცოცხლე შვილი, ჩვენც და ამ ჯარისკაცის დედასაც... – დიდ სამებისაკენ შეჰყარა მუდარით სავსე თვალებით, ზემოთ აწეული ხელები ანიკო ბებომ.

ვერ უშველა დიდი სამების ძალამ და მოხუცის ლოცვამ ვერც ლილი შერმადინს, ვერც ლეილა პავლიაშვილს. ნუგზარ გვრიტიშვილი აფხაზეთის ომში დაეცა გმირულად, ლევან მიდელაშვილი კი 2008 წლის აგვისტოს ომში შეინირ. ორივე დედას შვილები ცხრამეტი წლისანი საფლავში გაუხდათ.

– ვერ დაადგმევინეს ფეხი, ვერ გაათელინეს ქართული დროშა ჩემს აჩიკოს, – ტკივილნარევი სიამაყით ამბობს დედამისი, ქალბატონი რუსუდან ბალდოშვილი. ყანჩავეთის კაბენმა და სრულიად საქართველომ იგლოვა ცხინვალში წამებით, გმირულად დალუპული აჩიკო ტატუნაშვილი.

სამშობლოსათვის ზვარაკად შენირული შვილების მოსაგონარი სულილა დარჩენიათ. გაუგონარი სისასტიკით დაჩეხილი, შვილის გვამები არ შორდებათ მეხსიერებიდან, მხოლოდ ასეთები ახსოვთ. ერთი საყვედური არ დაცდენიათ შვილების გამო, არავის გამო, სიკედილის გამოც კი. დედები უხმოდ ტირიან, რადგან სამშობლოსათვის სიკედილს ტირილი არ უხდება.

რაიონი რაად გაიყო: სოფელ მოსაბრუნთან „რაზდანათან“ სიკედილ-სიცოცხლე, სიძულვილი და სიყვარული, სიხარული და მნუხარება შეყროდა ერთმანეთს. აქეთა და იქეთა გამშვებ პუნქტთან ქართველთა რამოდენიმეჯერ გადათვლა. პატარა სამგზავრო ავტომობილის უთვალავჯერ შემოწმება. ავტომატიანების და-

ნახვაზე ფეხზე უნებლიერ, შიშით წამომხტარი ხალხი. მაღლა აწეული ხელებით. ჯარისკაცს ერთ-ერთი გადათვლისას სიცილი აუტყდა. მგზავრებმა ერთმანეთი შეათვალიერეს, ერთ-ერთ ქალს შიშისაგან ტუალეტის ქაღალდიანი ორივე ხელი აენია მაღლა.

იყო შიშიც, ელდაც და ხანდახან ტკივილნარევი ხარხარი.

– თქვენი საბუთები! ეუბნება „მესაზღვრე“ მგზავრს. ქალი დაიბნა და დენის გადახდის ქვითარი მიაწოდა სწრაფად.

– რა არის ეს?

– ლვოტისცეცხლი თქვენ!

– რას ბრძანებთ, ქალბატონო? ჩვენ ქართული ვიცით. კარგად გვამზადებდნენ ქართულში სამი წელი.

– სჯობდა თვლა გესწავლათ, შვილო, თვლა. ასე ცხვრებივით აღმა-დაღმა რომ გვთვლით ამ გასაცოდავებულ ხალხს...

ომი და ქალების თემა რაიონშიც და ყველა სოფელში ერთნაირი იყო. თითქოს ეცოდებოდათ ის ახალგაზრდა მეომარი ბიჭები. ყოველთვის მოიაზრებდნენ, მათზე მომლოდინედ ქცეულ დედებს და ცდილობდნენ თავიანთი დედაშვილური დამოკიდებულებებით დაევინებინათ სად იყვნენ და რისთვის. ჩვეული სტუმართმოყვარებით, უშურველად სთავაზობდნენ ყველაფერს, რაც კი ებადათ სახლში.

საზღვრის აქეთ, ვაშლი, კაკალი, ჩირი, ბოსტნეული, ცრემლებით დანამუღლი ჩურჩხელები, ხელით, რუდუნებით ნაქსოვები შვილებისათვის და ჯერ კიდევ უნახავი შვილოშვილებისათვის. შორიდან მომზირალი ცრემლებისაგან დამშრალი და დაშრეტილი თვალები. აქეთ გამოწვდილი უღონო და მერე უიმედოდ ჩამოყრილი მხრები.

და მაინც! იქეთ დარჩენილნი ჩაბეტონდნენ, მართლა რკინის ბოძებად იქცნენ. იქედან გვამაგრებენ აქეთურ შინაურებსაც და სრულიად საქართველოსაც.

10 ოქტომბერი, 2022 წელი

ვანი ბავშვებიანად) მუშაობდნენ ბამბის პლანტაციებში.

1953 წლის მაისში რეპრესირებულ ოჯახს რეაბილიტაცია შეეხო, გამართლდნენ და ახალგორში დაიწყეს ცხოვრება... ზინამ მუმაობა დაიწყო მაშინდელ ახლად დაარსებულ მანქანა-ტრაქტორთა სადგურში. აქ მან 48 წლინადი იმუშავა, მას ყველა პატივს სცემდა თავისი შრომისმოყვარეობის, საქმის ცოდნისა და ერთგულების გამო.

ქალბატონ ზინას არცერთი დღე არ გაუტარებია უსაქმოდ. ოჯახი შექმნა, სახლის მშენებლობა წამონ-იყეს, თუმცა გული სწყდებოდა მუდამ, რომ ვერ ის-ნავლა საოცნებო უნივერსიტეტში, თუმცა დაუსწრებ-ლად დაამთავრა თბილისის საფინანსო-ეკონომიკური ტექნიკური. კარგი შვილები გაზარდა, საზოგადოებას ამშენებდა მუდამ თავისი კეთილი, მშვიდი, განონას-წორებული ხასიათით.

სიცოცხლის ბოლო წლებში ერთი ნატერა ჰქონდა: დაბრუნებულიყო ახალგორში შვილებთან და შვილიშვილებთან ერთად...

ზინაიდა ზაქაროშვილის ხსოვნა მარადიულია მის მონაგარსა და ახლობლებში, კოლეგებში, ვისთანაც მას უმუშავია, ვინც იცნობდა...

ՀԱՅԵՆԱ ԹՔԵՑՈՒԹՅԱ

არიან ადამიანები, რომ-
ლებიც თავიანთი სიცოცხ-
ლის მანძილზე სიკეთეს,
გულის სითბოს უნანილებენ
გარშემომყოფთ, ამასთან,
საყვარელი პროცესის და
საქმის ერთგულებით საზო-
გადოების ღირსეული წევ-
რებიც არიან და გარშემო
მყოფთა შორისაც პატივ-
ისცემითა და სიყვარულით
სარგებლობენ. ასეთი იყო ქა-
ლბატონი უუჯუნა მჭედლიძე.
ის ქალბატონი უხინვალითან იყო.

განაწილებით ჩამოვიდა სამუშაოდ ახალგორში და აქვე შექმნილ ულამაზეს ოჯახში სამი კარგი შვილი გაზარდა ასევე საზოგადოებისათვის საყვარელ და ღირსეულ წევრთან ედუარდ დურგლიშვილთან ერთად. მას შემდეგ ნახევარ საუკუნეზე მეტი გავიდა. ქალატონი უუუნა ათეული წლები მუშაობდა რაიონული ბიბლიოთეკის ხელმძღვანელად. მისი მუშაობის მთავარი პრინციპი იყო წიგნიერების ამაღლება, ლიტერატურული ღონისძიებებისა და შეხვედრების პროფესიონალურ დონეზე აღნიშვნა, წიგნთან სათნო, მიზანმიმართული დამოკიდებულება.

ახალგორელებს იგი დაამახსოვრდებათ, როგორც
ყველას მიმართ კეთილგანწყობილი, სათნო, კეთილ-
შობილი ქალბატონი, რომელსაც არასდროს უცხოვრია
მხოლოდ საკუთარი (ჭოვრიბით).

ღვანლომისილი ქალბატონის უუჟუნა მჭედლიძის
ხსოვნა მარადიულია, როგორც გამორჩეულად კარგი
კულტურის მუშაკის, კარგი შვილების – ზვიად, ნელი,
ნანა დურგლიშვილების აღმზრდელი დედის, სათნო,
გულისხმიერი, მშრომელი, სიკეთით სავსე ქალბატო-
ნის.

ეპთან იანვა

ემზარ, ჩვენო ემზარ! სად და რატომ წაგიდა
შენი ნათელი, კეთილი,
უბოროტო სული?.. იმის
გაცნობიერება, რომ აღარ
ხარ ჩვენ შორის, საშინელ
ტკივილს გვაყენებს...
თუ აქამდე შენი სახელის
ხსენება დადებით ემო-
ციებს ინვევდა ჩვენში,
ახლა ცრემლუბი მოსდის
ყველას, უკლებლივ ყვე-
ლას, ვინც გიცნობდა...

სად გეტეროდა ამდენი
სიყვარული, სად იწყე-
ბოდა და მთავრდებოდა
შენი სიკეთის ნიჭი? –
ამას ვეღარასდროს გავიგ-
ლი დარჩა ეს ყველაფერი,
ერთად... ალბათ...

ბოლო რამდენიმე წელი ჯანმრთელობაში გიმტყუნა, მაგრამ არასდროს დაგიკარგია თანადგომის, დახმარების, სხვების გაბეჭდინერების უნარი... შენი ასეთი მხერებაც გადამდები იყო, გვეგონა, ვერაფერი მოგერეოდა... მით უმეტეს, რომ ტკივილსაც კი იუმორით უმკლავდებოდი, შეგეძლო თუ არ შეგეძლო... შენს სიახლოვეს ტრიალი გვიყვარდა ყველას, რადგან შენთან იყო მხიარულება და სიკეთებულით სავსე გული...

უცხოეთში სამკურნალოდ წასვლას დიდი იმედით უყურებდი. აგიხდა ეს ოცნება, ცოტა მომჯობინდი კიდეც, მაგრამ სიკვდილმა იქიდან დაგარტყა, საიდანაც არავინ ელოდა - გიმტყუნა მაგ მოსიყვარულე გულმა...

ჩვენი ძვირფასო! შენ დაგკარგა არა მხოლოდ შენმა ოჯახმა, რომლის მწუხარებაც უსაზღვრო და განუზომელია, არამედ ყველამ, ვინც გიცნობდა, ვინც ერთხელ მაინც გაიცინა შენს მოსწრებულ სიტყვაზე, ვინც იცოდა, რა დიდი გულის პატრონი იყავი... დაგ-კარგა შენმა იკოთმა, რომლის მინაზე კიდევ ერთხელ ფეხის დადგმა დაგრჩა აუსრულებელ ოკუნძად...

უფალმა გამდლეობა მიანიჭის შენს უზომოდ დამწუხერებულ ოჯახს, შენ კი სასუფეველი დაგიმკვიდროს იმით, რომ ანაში...

ԱՐԱՏԱՐՈՂ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ბიძაშვილები,
დეიდაშვილები

თანაკლასელები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან ემზარ იმნაძის

გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებენ მის ოჯახს.

ოჯახის მეგობრები და მეზობლები წეროვნიდან და იკოთიდან მნუხარებით უსამძიმრებენ ნელი, მირთ ნიკო და ზავათ იჩინავიძეს.

ემზარ იმნაძის
მოულოდნელი გარდაკვალების გამო.

ოცნებული გაცილენის გაცილენი ურაზეთის გაცილენი

